

universitātes avīze

IZNĀK KOPŠ 1922. GADA
25. SEPTEMBRA

№8

Pirmdiena, 1997.gada 13.janvāris

NEDĒĻAS ROZĪNĪTE

"Augstākā izglītība ir process, tāpat kā zakītim svarīgāk ir nevis bērni, bet bērnu taisīšana.

Dzirdēts LU vadības sēdē

JOPROJĀM SVEICAM VIENS OTRU

Latvijas Universitātes
rektoram
prof. Jurim Zaķim

Augsti godātais rektora kungs!

Lai mūsu dialogs Latvijas Universitātes attīstībai būtu tik drošs kā šis cimdotais Ziemassvētku zakis!

Priecīgus un drošus Ziemassvētkus!

Latvijas Republikas
Augstākās izglītības
un zinātnes valsts
ministru D. Priedītis

ŠAJĀ NUMURĀ:

- LU institūtu vizītkartes – 2. lpp.
- Kas notika Bullu kojās un pie ģeogrāfiem – 3. lpp.
- Kas notiek Viļņas universitātē – 7. lpp.

EIROFAKULTĀTE – JAU PAŠSA- PROTAMS VAI SVEŠS VĀRDS LU SIENĀS?

Izrādās – kā nu kuram, tāpēc ar "UA" starpniecību dodam iespēju uzzināt kaut ko vairāk.

Man nav informācijas

Daiga, Filoloģijas fakultātes 1. kurss: Tā kā esmu pirmkursniece, tad nevaru apgalvot, ka man informācijas par Eurofakultāti būtu daudz. Uz fakultātes ziņojuma dēļa informāciju par to vispār neesmu redzējusi, zinu tikai tik daudz, cik pastāstījuši pazīstami studenti no vecākiem kursiem. Taču tik un tā tikai aptuveni nojaušu, kā var apmeklēt Eurofakultātes lekcijas. Manu draugu vidū nav tādu, kas apmeklētu Eurofakultāti.

Manuprāt, būtu labi, ja informācija par

(Turpinājums 4. lpp.)

LU INSTITŪTU
VIZĪTKARTES

ZINĀTNE IR DZĪVESVEIDS

Tā uzskata Aldis Caune Latvijas Vēstures institūta direktors, Latvijas Zinātņu akadēmijas īstenais loceklis jeb akadēmiķis, profesors, habilitētais zinātņu doktors vēsturē. Viņu apciemojām, lai uzzinātu, kas notiek Latvijas Vēstures institūtā, kādas ir tur risināmās problēmas. Institūts ir juridiski saistīts ar Latvijas Univer-

sitāti un šādi dažādu zinātņu institūti ir vairāki. Mūsu mērķis ir apciemot tos visus. Pirmā tikšanās - ar Caunes kungu - bija interesanta, jo uzzinājām, kas slēpjas aiz šiem trijiem vārdiem "Latvijas Vēstures institūts".

A. Caune: Pie mums strādā ap 60 cilvēku. Pētām Latvijas Vēsturi tās pirmsākumos - no paleolīta beigām līdz pat 20. gadsimtam - mūsdienām. Darbojas trīs nodaļas: arheoloģijas, etnogrāfijas un vēstures nodaļa, ir arī antropoloģijas laboratorija. Pie etnogrāfijas un arheoloģijas nodaļas ir fondu nodaļas ar materiāliem. Katrai šai zinātnes apakšnodaļai ir savi uzdevumi un pienākumi.

Ko esat veikuši?

A. Caune: Arheoloģijas nodaļā bija divi granti. "Latvija kā kontaktzona starp Rietumiem un Austrumiem" un "Latvijas senākā vēsture". Šis darbs tuvojas nobeigumam un cerams, ka šogad iznāks atkal viens sējums Latvijas vēsturē, nozīmīgs turpmākajiem pētījumiem. Pēdējos gados ir iznākuši trīs Arheoloģijas un etnogrāfijas sējumi. Kopā ar rakstiem ir izdotas apmēram deviņas grāmatas. Darbs ir veikts ražīgi.

Etnogrāfiem ir divi pētniecības virzieni: Baltu un Baltijas somu etniskā vēsture un Tau-

tas materiālā kultūra. Darbs šajos virzienos ir vainagojies ar divām monogrāfijām. Šī gada sākumā iznāks akadēmiķa Saulveža Cimermana darbs par zvejas rīkiem un zvejas veidiem Latvijā. Pirmo reizi sakopots šāds etnogrāfisks, plašs pētījums. Tāpat tiks izdots profesores Lindas Dumpes pētījums par tradicionālajiem latviešu ēdieniem. Publicēta arī virkne rakstu.

Antropologu institūtā nav daudz - tikai trīs zinātnieki. Viņi koncentrējuši uzmanību uz Latvijas senāko iedzīvotāju kaulu materiālu izpēti Zvejnieku kapu laukā pie Burtnieku ezera. Tas sniedz jaunas atziņas Latvijas vēsturē.

Vēstures nodaļā darbs tiek veikts Johana Kristofa Broces darbu izdošanā. Ir gatavi trīs sējumi, drīz būs arī ceturtais. Ir jau sagatavots jaunāko vēstures laiku 19. gadsimta vēstures sējums, kā arī apcerē-

Aldis Caune

jumi par šo laiku. Ar plašu vērienu iesākts darbs pie 20. gadsimta vēstures pētniecības. Nobeigumam tuvojas 1. sējums, bet vēl palikuši divi gatavojami sējumi.

Ir mums vēl viens grants politiskās prāvas. Tie ir tā saucamie čekas arhīvi, kuros ir materiāli par nepamatotu daudzlatviešu notiesāšanu, sākot ar 1941. gadu. Tagad šie materiāli tiek apstrādāti, lai parādītu sabiedrībai, kādus ceļus ir gājuši latviešu nacionālisti.

Kāds ir jūsu dzīves ritms šobrīd?

A. Caune: Īstam zinātniekam zinātne ir dzīvesveids. Taču skumji, ka algas ir tik zemas - zem vidējā līmeņa. Citās

iestādēs nopelna daudz labāk, tādēļ jaunatne vairs negrib pievērsties zinātnei. Ir jābūt tādām apstākļiem, kuram no pašas jaunības tas ir aicinājums. Nedomājot par to, kā pelnīt naudu, bet darīt sev patīkamu, saistošu darbu un plūkt zinātnes laurus. Jāteic, ka no Latvijas zinātniekiem, manuprāt, neviens nav ticis bagāts, vismaz mūsu laikos ne, bet zinātnē pasaulē atzīts vārds un slava gan ir iemantoti. Man liekas, tas ir lielākais gandarījums cilvēkam par mūža veikumu.

Kāda ir jūsu vadītā institūta saistība ar Latvijas Universitāti?

A. Caune: Saistība ir bijusi vienmēr. Senāk studentiem bija obligātās arheoloģijas prakses, tagad laikam vairs nav. Tikai retais no studentiem nāk pie mums arheoloģiskajās praksēs. Mēs vadijām un arī tagad vadām diplomdarbus, kursa darbus. Atsevišķi mūsu zinātnieki lasa dažādus kursus. Piemēram, arheoloģijā, etnogrāfijā, arī Latvijas vēsturē. Taču ir viens "bet" - Vēl joprojām ir tāds pat zinātnes budžets un augstskolas mācību budžets. Līdzekļi trūkst gan vienam, gan otram. LU finansiālo līdzekļu trūkuma dēļ neapēj iesaistīt mācību darbā vairāk institūta vēsturnieku. Ja pieņem mācībspēku no institūta, tad pietrūkst naudas fakultātes mācībspēkiem. Tādēļ nākotnē ir vajadzīga zinātnes un augstākās izglītības reforma. Tā sekmētu gan zinātnes, gan augstskolas kopējo darbu.

Vai nav tā, ka jaunie studenti ir potenciālie zinātnieki?

A. Caune: Tā vajadzētu būt. Taču nelaime ir tā, ka pašlaik jaunajiem cilvēkiem ir tas smagais studiju laiks ar nelielo stipendiju, kad ir jāmeklē darbs ārpusē. Tā students, absolvējot augstskolu, meklē sev izdevīgāku un labāk apmaksātu darbu, nevis darbu zinātnē.

Manuprāt, studējošie jaunieši ir trejāda rakstura. Ne visi, kam interesē vēsture, var kļūt par zinātniekiem. Ir arī tādi, kuriem vēsture sākumā šķiet neinteresanta, bet ir spējas. Viņiem ir lielākas izredzes "izrauties uz priekšu". Lai kļūtu par zinātnieku, ar specialitātes mīlēšanu vien vēl nepietiek. Ja šīs abas lietas: gan zinātnes jeb specialitātes mīlestību var ap-

vienot ar spējām, tad varbūt iznāks zinātnieks, kam ir iespējas izvirzīties un iet uz priekšu. Tādi mums ir gandrīz visi institūta darbinieki. Viņi gandrīz visi, izņemot pāris cilvēkus, ir LU bijušie audzēkņi un absolventi. Lielākā daļa no mūsu vecajiem darbiniekiem ir atraduši savu vietu Latvijas zinātnē.

Šodien ir tā, ka pie mums strādā tie cilvēki, kuriem zinātne interesē un viņi citu darbu nemaz nemeklētu un negribētu.

Kādu redzat nākotni?

A. Caune: Ja tā būtu tikai no mums atkarīga, mēs varētu savus gaišos sapņus arī realizēt. Tā kā esam investēta valsts iestāde, tad mūsu nākotne ir atkarīga no šīs gaisā karājošās zinātnes un augstskolas reformas.

Nākotnes iecere un perspektīva, kur mēs varētu likt lietā visas savas zināšanas un attīstību, ir tā sauktais Letonikas centrs jeb institūts. Tas ir iecerēts kā nacionālas nozīmes institūts. Latvijas vēsturi, valodu, literatūru, antropoloģiju, etnogrāfiju - to nekur citur pasaulē nepētīs. To pētīs tikai Latvijā un mācīs Latvijas Universitātē. Programmas, ko mēs plānojam un ceram, varētu izpausties Letonikas programmā.

Kādas ir mūsu vajadzības? Nav skaidrs, vai būsime institūts, kuram vienīgajam ir jāpēta visa Latvijas vēsture jeb tās pētniecība paralēli notiks arī muzejos, Latvijas Vēstures arhīvā, Latvijas Universitātē. Tāds ceļš būtu pareizākais. Tādā gadījumā Latvijas Vēstures institūtam paliktu nevis vadīt, bet koordinējošā loma, lai ievirzītu vēstures pētniecību kopējā gultnē. Tas būtu kopējs ceļš - apvienot visu Latvijas vēsturnieku pūles, lai veidotu kapitālus darbus. Tie nerodas vienā gadā, bet ir jāpaiet noteiktam laikam. Kā raugāmie vēsturē - ik pēc 20 - 25 gadiem parādās kapitāls darbs savā nozarē. Tagad mums ir jāpausteidzas, lai zinātnē nerastos pārrāvums. Būtu bēdīgi, ja vecie zinātnieki aizietu un jaunie nebūtu, kam nodot stafeti, tad paietu daudz ilgāks laiks, līdz rastos jauna pētniecība paaudze. Tādēļ ļoti gaidām mūsu Latvijas Vēstures institūtā jaunus cilvēkus, kuriem zinātne ir sirdslieta un talants! ☺

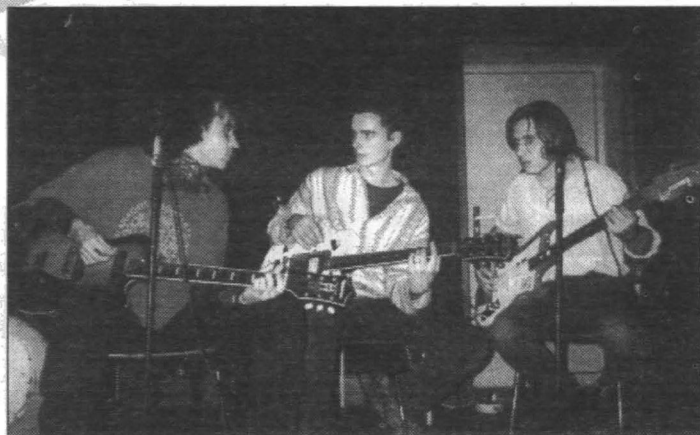
MĀRA SADOVSKA

VAR ARĪ TĀ TORŅA LIVE BULLU KOJĀS

Tiem cilvēkiem, kuri zina, kas ir "Kartāga", "Skumju Akmeņi", "Baložu pilni pagalmi" nebūs sveši tādu koncertu nosaukumi kā "Puskurlais Mēnesbērns", "Pagrimušais laikmets" u. tml. Taču skaidrs ir tas, ka šādi liela apjoma koncerti neizslēdz mazu – intīmākas atmosfēras – koncertiņu esamību.

Viens no tādiem – Torņa Live Bullu kojās – notika 18. decembrī, kā jau var saprast pēc nosaukuma – Bullu kojās.

Faktiski to varētu nosaukt par neliela apjoma projektu, kurā saspēlējās mūziķi no dažādām grupām. Spēlēja un dziedāja Helēna no "Skumju Akmeņiem",

Voicēks no "Baložu pilniem pagalmiem", Mārtiņš Kopsietis no "Sirkes", Bullu koju Māksla – Kalvis, Andžonis (bijušais "Kar-

tādznieks") no "Sarkanajām Spuldzēm un Latvijas Gāzes", Edgars Subrovskis – skanēja vecie "Kartāgas" gabali.

Koncertam piemita sava atmosfēra – publikas reakcija nebija tukša ārdisšanās, bet ieklausīšanās dziesmu tekstos, skanējuma. Arī koncerta rīkotāju – dalībnieku – mērķis nebija gūt peļņu, bet gan dalīties ar citiem tajā, kas viņiem ir – mūzikā paustās emocijās, uzskatos un dzīves veidā, iekļauties citā atmosfērā, kur jūtama izpratne.

Koncerts attaisnojās – tas sniedza gandarījumu kā spēlētājiem, tā arī klausītājiem. Ir skaidrs arī tas, ka šis šāda veida pasākums Bullu kojās nepaliks vienīgais. ☺

P. S. Paldies par sarunu Kalvim un Andžonim.

RITA KAŠS

KAMĒR BŪS DZĪVS KĀDS ĢEOGRĀFS – "ĢEODIENAS" TURPINĀSIES!!!

Jau piecdesmit otro gadu decembrī ģeogrāfi sumina savu zinātni un dzīvesveidu. Tā arī šogad – no 9. līdz 13. decembrim – ģeogrāfu fakultātē virmoja īpaša gaisotne.

Fakultātes kopainu spilgtināja instalācijas, bija apskatāma mākslas darbu (hobiju) izstāde, kurā daudzi eksponāti bija īpaši interesanti no mākslinieciskā viedokļa.

Par godu ģeodienām tika sa-

rikotas diapozitīvu orģijas (proti, demonstrēšana), kur, tāpat kā vērojamajā fotogrāfiju izstādē, bija savi "galvenie varoņi"

Notika ģeosporta kaujas, kas izpaudās studentu un mācībspēku basketbola turnīrā.

Bet ģeodienas kulminācija bija preses konference, kurā uz visdažādākajiem studentu jautājumiem atbildēja mācībspēki. Atbilstoši jautājumam: "Vai jūs ticat Salavēcim?" sniegta-

jai atbildei, konferences zālē līdz ar Ziemassvētku noskaņu iesoļoja vīrs bumbuļainā cepurē un garu, baltu bārdu, kurš krietni patincināja pasniedzējus, neskopojoties (tas nekas, ka mazām) dāvanām.

Sakarā ar šo gada notikumu, arī šogad tika izdots vienreizējais gada laikraksts "Ģeovēstis", kura slejās var izlasīt daudzus padomus, kas, patiešībā, var noderēt ne tikai ģeo-

grāfiem, bet arī citiem pilnasiņīgiem studentiem.

Fakultātes dekāns Vitālijs Zelčs izteica sajūsmu par ģeogrāfu dienām, kuras gan, viņaprāt, rit nepārtraukti jau no septembra. Paslavējot studentus, viņš atzina, ka patiešām saistošāka ir ģeogrāfijas neoficiālā puse – tā sniedz vairāk elpu aizraujošu atmiņu. ☺

RITA KAŠS

"MINJONA" BAUDĪJA PARDUBICES PRANĪKU

Vēl pērn Latvijas Universitātes sieviešu koris "Minjona" no Čehijas pārveda diplomu par 3. vietu (diplomā gan čehu valodā teikts – 3. cena), kas ne pārāk lielā, toties sīvā konkurencē izcīnīta 14. Starptautiskajā studentu koru festivālā IFAS'96 (International Festival of Academic Choirs).

Konkursanti sacentās trijās grupās – sieviešu koru, jauktu koru un kamerkoru kategorijā. Kopumā ņemot, uz konkursu gan kā dalībnieki, gan arī kā viesi bija ieradušies deviņu Eiropas valstu kori – no Baltkrievijas, Čehijas, Igaunijas, Krievijas, Latvijas, Slovaikijas, Somijas, Spānijas un Zviedrijas.

IFAS'96, tāpat kā visi iepriekšējie IFAS festivāli, sākot ar 1968. gadu, norisinājās Pardubicē – vienā no lielākajām Austrumčehijas pilsētām, kas vēstures dokumentos pirmo reizi minēta jau 1295. gadā un atrodas Labes upes krastos. Ja var ticēt vietējam ceļvedim,

Pardubices pils un vecpilsēta tās pakājē uzcelta 14. gadsimtā, bet tagadējo izskatu ieguvusi pēc ugunsgrēka un tam sekojošas radikālas pārbūves 16. gadsimta sākumā, un tai mūsdienā Eiropā nav analoģu.

Pēc ekskursijas par vecpilsētu un piedalīšanās vēlas pievienoties kopkoncertā Pardubices rātslaukumā jāsecina, ka senajā pilsētas daļā valdošais arhitektūras stils – vēlā gotika un renesanse – ir vienlaikus tik grezns, savdabīgs un patikams, ka prieks skatīties, un piedāvām vēl ar skanīgām velvēm.

Atšķirībā no vecpilsētas laukumiem, samērā mūsdienīgā kultūras nama koncertzālē akustika bija kā vilnas zeķe, taču tas nekavēja vietējos iedzīvotājus klausīties kora dziesmu programmas četros festivāla koncertos. Par IFAS'96 vērienu liecina arī izbraukuma koncerti uz apkārtnes pilsētām ar neiegaumējamiem nosaukumiem – *Nova Pa-*

ka, Trebechovice pod Orebem, Podebrady; daži studentu kori pieveica pat vairāk nekā 120 kilometrus, lai uzstātos Čehijas galvaspilsētā Prāgā.

IFAS'96 organizēšanas ideja pieder Pardubices universitātes (bijušā Ķīmijas tehnoloģiju institūta) korim, un pašlaik studentu koru festivāls Pardubicē notiek regulāri – reizi divos gados. No čehu studentu un viņu dziesmudraugu saviesīga pasākuma tas izvērtās par nopietnu konkursu, kura dalībnieku skaits 14 festivālu kopsummā jau skaitāms tūkstošos (protams, cilvēku, nevis koru). Konkursa programmā ietilpst visdažādākā mūzika, bet ir viens obligāts nosacījums – jāizpilda viens klasiskās vai modernās čehu kora mūzikas skaņdarbs. Šoreiz festivāla žūrija bija pieci vīri – titulēti kordiriģēšanas speciālisti no Čehijas, Slovaikijas, Anglijas, Austrijas un Vācijas.

Tā gluži nav, ka visu Čehijā

pavadīto laiku aizņēma dziedāšana. IFAS'96 rīkotāji bija "Minjona" piekomandējuši izdomātus bagātus pavadoņus, ar kuriem kopā izdevās gan četrās stundās apskriet zelta Prāgas slavenākos un skaistākos arhitektūras pieminekļus, gan nobaudīt vietējas pivoļvarņas produkciju pilsētā, kas nodēvēta par *Hradec Kralove*, gan apmeklēt no māla, salmiem, porcelāna darinātu vai kokā grieztu Bētlemeles ainiņu muzeju, gan uzrāpties Kunetices kalnā un izlodāt grandiozo akmens pili, kas aizņem visu kalna galu un slienas pāri visai apkārtnē.

Nevar aprakstīt Čehiju un Pardubici, nepieminot vietējo gardumu praņiku – šokolādē mērcētu medus kūku ar povidlas slāni pa vidu. "Minjonas" ekspertes to iesaka nogaršot jebkuram, kam tuvāk vai tālāk nākotnē gādātos nokļūt Pardubicē (piemēram, pēc diviem gadiem festivālā IFAS'97).

SIGNE OZOLIŅA

TEPAT LĪDZĀS

(Turpinājums no 1. lpp.)

Eiropafakultāti būtu ne tikai galvenajā ēkā, uz kuru daudzi iet ļoti reti, bet visās Universitātes ēkās

Inese, 2. kurss: Zinu, ka Latvijas Universitātē pastāv tāda fakultāte, bet tas arī viss. Jautājot citiem studentiem, nevienu vien reizi nācies dzirdēt: Eiropafakultāte?! Man nav nekādas informācijas.

Cik zinu, tad tur viss notiek angļu valodā, bet es to tikpat kā neprotu – mana valoda ir vācu. Nav jau jēgas klausīties, ja neko nesaproti. Turklāt, vai tur nav jāmaksā, jo lekcijas taču lasa mācībspēki no ārzemēm?

Andris, Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes 3. kurss: Godīgi sakot, man tam neatliek laika, jo vakaros strādāju, bet, cik zinu, tad tur lekcijas notiek tikai vakaros. Pa trijiem gadiem LU nevarētu teikt, ka būtu savācis daudz informācijas par Eiropafakultāti, jo mūsu fakultātē tās tikpat kā nav. Vai šī fakultāte vispār ir vajadzīga? Droši vien, tiem, kuri labi pārvalda angļu valodu, tā noder, bet pārējiem...

Trīs dažādi viedokļi, kuros izskan vairāki jautājumi. Diemžēl nav viegli uz tiem atbildēt, jo Eiropafakultāte daudziem ir tīta noslēpumainības plīvirā. Kas to izklīdinās?

INGA BĒRZIŅA

Šeit iegūs izglītību nevis diplomu

Intervija ar: Dauni Auera (Daunis Auers) (Language Training Coordinator) un Dr. Kenetu Smitu (Kenneth Smith) (Economic Development Coordinator)

- Kad tika nodibināta Eiropafakultāte?

Daunis Auers: – Doma dibināt Eiropafakultāti radās 1993. gadā Baltijas Jūras Valstu padomes (BJVP) otrajā tikšanās reizē. Ideju izteica Vācijas ārlietu ministrs Hanss Ditrihs Genšers un Dānijas ārlietu mi-

nistrs Ufe Elemans Jensens.

Idejas pamatā bija doma, ka Baltijas valstīm ir nepieciešama organizācija, kas darbotos Baltijas valstu lielākajās universitātēs, lai attīstītu jurisprudences, ekonomikas, publiskās administrēšanas un biznesa administrēšanas pasniegšanas metodes, ar nolūku stiprināt valstu demokrātiskos pamatus, jo, acīmredzami, šīs zināšanas ir nepieciešamas demokrātiskas valsts veidošanā, vēl jo vairāk tādēļ, ka šobrīd, vēl, šo priekšmetu pasniegšana ir ļoti, ļoti zemā līmenī.

Par Eiropafakultātes direktoru tika iecelts Toivo Miljans. Eiropafakultātes atklāšanas konference notika 1993. gada septembrī Rīgā. Tajā piedalījās ES, BJVP un triju Baltijas valstu pārstāvji.

- Vai Eiropafakultāte ir suverēna struktūra?

D. A.: – Jā, Eiropafakultāte ir suverēna.

Finansējumu sniedz gan Baltijas valstis – Latvija, Lietuva, Igaunija, gan Zviedrija, Norvēģija, Somija, Dānija. Tāpat kapitālu iegulda arī ES un atsevišķas privātās Vācijas organizācijas.

Mēs nebalstāmies uz kādu vienu valsti, vai uz kādu vienu organizāciju. Mēs esam neatkarīgi. Mums nav jāpakļaujas kādai vienai institūcijai vai valstij, kura būtu mūsu vienīgais sponsors.

- Vai pastāv šādas fakultātes citās Baltijas valstīs?

D. A.: – Jā. Viļņas universitātē un arī Tartu universitātē. Tartu universitātē esošā ir vislabākā. Būtu kauns, ja tā nebūtu, jo Tartu ar kopīgi ieguldītajiem Somijas un Igaunijas līdzekļiem mēs palīdzējām uzcelt jauku ēku, kurā mums pieder vesels stāvs ar labi iekārtotām lekciju telpām, daudziem datoriem un ērtu bibliotēku. Ēkas kvalitāte ir tāda pati kā Londonas universitātei vai jebkurai citai

EIROFAKULTĀTE – JAU PAŠSAPROTAMS VAI SVEŠS VĀRDS LU SIENĀS?

Vācijas universitātei – pirmās šķiras kvalitāte.

Kopš šā gada septembra mēs esam atvēruši mazu eksperimentālo biroju Kaļiņingradas Valsts universitātē. Šobrīd tur strādā tikai viens lektors.

Kuru valstu lektori strādā Eiropafakultātē?

D. A.: – Eiropafakultātē strādā dažādu valstu lektori. Vairums ir no Vācijas, arī no Norvēģijas, Somijas, Anglijas.

Vienu no priekšmetiem pasniedz profesors no Londonas Universitātes, kas par šo iespēju ir patiesi priecīgs – viņš ir dzimis Latvijā, bet visu mūžu nodzīvojis Anglijā. Tagad viņš ir atgriezies un vēlas mācīt.

Kenets Smits ir amerikānis. Viņš šeit strādā kopsadarbības projekta ietvaros, kuru veic Eiropafakultāte un lielie izglītības projekti, kas ir viena no Eiropafakultātes partnerinstitūcijām.

- Pēc kādiem kritērijiem vadoties tiek uzaicināti mācībspēki?

D. A.: – Tas ir ļoti vienkārši lektoru iecelē tā valsts, kura sniedz viņam līdzekļus – dāņi iesaka dāņu lektoros, vācieši – vāciešu lektoros.

Pirms trīs gadiem tas notika vienkārši – vācieši izvirzīja lektoru Vācijā un sūtīja viņu uz šejieni, dāņi nozīmēja lektoru Dānijā un sūtīja šurp. Bet pēdējos divos gados ir notikušas izmaiņas. Tagad notiek tā –

tiek atrasti labi kandidāti un viņi ierodas Rīgā, ja viņi ir nodrošināti Rīgā dažas dienas mācīt. Direktors tiek ar viņu un pieņem lēmumu vai kandidāts ir piemērots, tas nozīmē – ja viņš ir labs ekonomists, tas nenozīmē, ka viņš uzreiz būs veiksmīgs Latvijas apstākļos, domāšanas veidā un tamlīdzīgās nostādnēs.

Tātad, valstis atrod labus kandidātus un sūta viņus uz šejieni, bet galīgo lēmumu pieņem direktors – vai persona ir atbilstoša vai nē.

- Vai, jūsuprāt, Eiropafakultātes darbība ir veiksmīga?

D. A.: – Tā ir diezgan veiksmīga tagad, es domāju mums ir izveidotas daudzas programmas, kuras patlaban darbojas. Bet visveiksmīgākā ir Tartu universitāte – tur darbojas ļoti daudzas veiksmīgas programmas un mēs ceram ieviest dažas no šīm programām arī Latvijā.

Atgriežoties pie Latvijas – pie visveiksmīgākajām pieder ekonomikas programmas. Bet par to lai pastāsta Kenneth. Viņš ir galvenais šajā jomā.

Kenets Smits: – Par Eiropafakultātes veiksmīgumu var spriest pēc tā, cik liela sadarbība tiek rasta ar LU. Pēdējo gadu laikā ļoti ir augusi sadarbība ar Latvijas valdību, prievātām ekonomikas struktūrām. Tās ir kļuvušas atvērtākas sadarbībai.

Studentu ieguldījums pēdējos gados ir audzis, kas ir ļoti svarīgi. 14 studenti ļoti cieši kopā ar lektoriem izstrādā pētījuma programmas.

D.A.: – Mums ir arī nelielas stipendijas studentiem, kas nozīmē, ka viņiem līdzekļu dēļ nav jāiet strādāt – viņi var studēt – būt pilnas slodzes studenti.

Latvijā vairums studentu, patiesībā nav studenti ar pilnu slodzi – viņi strādā bankās, ministrijās, veikalos un kur vēl tik nē. Viens no iemesliem, kāpēc mēs veidojam pētījumu programmas, lai parādītu cilvēkiem, ka viņiem būtu jābūt universitātē visu laiku – jāstūde bibliotēkās, jāveic pētījumi u.tml. Jāveido akadēmiska atmosfēra.

Nākamgad Rīgā mēs uzņemsim studentus arī jurisprudences un politikas zinātnes programmās.

- Ko jūs vēlētos pateikt studentiem, kuri lasīs šo avīzi?

D.A.: – Ko es vēlētos viņiem ieteikt – ja viņi vēlas izglītību, nevis tikai diplomu, es ieteiktu apmeklēt Eirofakultātes kursus, jo te ir starptautiski standarti un ir grūtāk studēt, piemēram, Anglijā, ja nav apmeklēti Eirofakultātes kursi. Tas var noderēt. Studijas šeit aizņem daudz laika, daudz ir jālasa, bet tas ir tā vērts.

Ko par Eirofakultāti saka studenti?

Jānis (Juridiskā fakultāte) Eirofakultātē es studēju kontrakttiesības.

Varu apgalvot, ka šeit ir stingrākas prasības nekā LU. Ir vērts apmeklēt lekcijas.

Šeit lietai pieiet no praktiskās puses. Augsts ir mācībspēku līmenis. Viņiem ir svaigāka pieredze un jaunāka kvalifikācija. Studējot Eirofakultātē, ir iespējas aizbraukt pastudēt uz ārzemēm.

Uldis (Ekonomiskās informātikas un vadības fakultāte. Eirofakultātē studē trešo gadu.)

Te mācībspēki ir ieinteresēti, lai studenti vairāk iegūtu. Lekcijās mēģina savienot teoriju un praksi. Studenti paši

veic pētījumus par dažādām problēmām.

Ja grib studēt maģistratūrā, LU nav mācībspēku, kas varētu normāli pasniegt mikro- un makroekonomikas pamatus. Ja esi mācījies Eirofakultātē, tad šis zināšanas ir jau iegūtas. Tāpat šeit iegūtas zināšanas noder arī, studējot ārzemēs.

Guntars (Ekonomiskās informātikas un vadības fakultāte. Eirofakultātē studē četrus gadus)

- Eirofakultāti vērtēju pozitīvi. Studijas LU, salīdzinot ar studijām šeit, ir blefs. Motivācija, kāpēc it vērts stāties – stipendijas uz ārzemēm.

Šeit ir praktiska pieeja lietām. Loģiska. Un mācībspēki te ir fanātiķi. Ar viņiem salīdzinot, pasniedzēji LU – ākstās.

Ivars (Vēstures un filozofijas fakultāte. Eirofakultātē studē otro gadu.)

- Normāls līmenis. Praktiskas diskusijas par jautājumiem. Tiek detalizēti dažādi dokumenti; tas palīdz izprast to būtību.

Mācībspēku attieksme ļoti demokrātiska. Pret studentu izturās kā pret līdzvērtīgu. Ja students grib pētīt kādu tēmu un mācībspēkam nav par to informācijas, viņš dara visu iespējamo – meklē materiālus, dibina kontaktus, lai palīdzētu studentam.

Mācībspēkiem piemīt laba humora izjūta. Spēj uzturēt nemītu interesi par apskatāmo jautājumu loku.

Jebkurā laikā var vērsties pie mācībspēka ar jautājumiem, nekad nesaņemsi noraidījumu palīdzēt.

Ekonomika tiek pasniegta ar minimālu matemātikas devu, parādot teorijas saistību ar piemēru praksē.

Par studijām šeit var saņemt kredītpunktus LU "B" un "C" daļās. Beidzot studijas var iegūt sertifikātu, kurš noder, studējot ārzemēs.

Māris (Vēstures un filozofijas fakultāte. Eirofakultātē studēja kontrakttiesības)

- Eirofakultātē patik studiju stils. Darbam tiek izdalīti ļoti kvalitatīvi materiāli. Ir savādāka pieeja, pētot dažādus jautājumus. ☺

RITA KAŠS

Eirofakultāte:
Raiņa bulv. 19, 101.telpa
E-pasts: tmljan@lanet.lv
Tāl. 7210967, 7223575

JŪSU ZINĀŠANAI

CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY

Budapest, Warsaw. The Central European University (CEU) is an international institution for post-graduate study and research. CEU also promotes educational development and policy making throughout Central and Eastern Europe and the former Soviet Union.

MASTER'S AND DOCTORAL PROGRAMS Budapest, Hungary

• **Economics** (Ma)
Prof. Jacek Rostowski, Head
Accreditation: Board of Regents of the State of NY (US)

• **Environmental Sciences and Policy** (Msc, opportunities for joint PhD with the University of Manchester)
Prof. Edward Belling, Head
Accreditation: Manchester University (UK)

• **History** (MA)
Prof. Alfred Rieber, Head
Accreditation: Board of Regents of the State of NY (US)

• **International Relations and European Studies** (MA)
Prof. Simon Duke, Head
Accreditation: Open University (UK)

• **Legal Studies**
- **Comparative Constitutional Law**
- **International Business Law** (LLM, SJD, accreditation pending)

Prof. Tibor Varady, Head
Accreditation: Board of Regents of the State of NY (US)

• **Medieval Studies** (MA, PhD)
Prof. Gabor Klaniczay, Head
Accreditation: Board of Regents of the State of NY (US)

• **Political Science** (MA)
Prof. Janos Kis, Head
Prof. Laszlo Csontos, Acting Head

Accreditation: Board of Regents of the State of NY (US)
Warsaw, Poland

• **Sociology** (MA)
Prof. Edmund Mokrzycki, Head
Accreditation: Lancaster University (UK)

INTERDISCIPLINARY CERTIFICATE PROGRAMS

Budapest, Hungary
• **Gender Studies**
Prof. Joanna Regulska, Co-Di-

rector
Prof. Kim Lane Scheppele, Co-Director
• **Social Theory**
Prof. Janos Kis, Head
• **Southeast European Studies**
Prof. Ivo Banc, Director

Research opportunities available through the Open Society Archives, incorporating materials from the Radio Free Europe/Radio Liberty Archives, Index on Censorship and the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia.

Full tuition fellowships and stipends are offered to students from Central and Eastern Europe and the former Soviet Union. A limited number of full or partial tuition waivers are available on a competitive basis to qualified applicants from other countries.

Applications for admission received after this date will be considered on a case-by-case basis.

For additional information and application materials, please contact:

CEU Admissions Office, Nador u. 9, 1051 Budapest, Hungary. Tel: (36-1) 327-3009, Fax: (36-1) 327-3211, Email: admissions@ceu.hu, Auto-reply email information. info@ceu.hu.

World Wide Web site: <http://www.ceu.hu>.

*Soros Foundation-Latvia
Educational Advising Centre
University of Latvia
19 Raina Boulevard 243 room
Riga LV-1568
Latvia*

APPLICATION DEADLINE:
February 1, 1997

TAS VAR JŪS
INTERESĒT

Sievietēm ir jāapziņās, ka tā nav viņu vaina, ja vīrietis ģimenē izturas vardarbīgi. Vardarbība ir kriminālnoziegums. Tā nav tikai ģimenes iekšēja, privāta problēma, bet gan pauž sabiedrībā valdošos uzskatus par vīrieti kā valdītāju mājās un sievieti kā viņa īpašumu. Pretēji tradicionālajiem apgalvojumiem, sievietes lielākam riskam ir pakļautas mājās, nevis ārpus tām. Sieviete jāizvērtē ģimenē valdošā atmosfēra, saskatot, ka vardarbība notiek pēc zināmas shēmas un ka tā vienmēr atkārtojas, kaut arī sieviete vienmēr cer, ka tā būs pēdējā reize. Lasītājiem piedāvājam fragmentus no Latvijas cilvēktiesību un etnisko studiju centra sagatavotās grāmatīņas "Vardarbība ģimenē. Nesamierinies ar to!"

Mīti un realitāte
par vardarbību
ģimenē

Mīts: Sieviete tiek piekauta tāpēc, ka viņa pati izprovocē vīru.

Realitāte: Sievietes tiek piekautas dažādu, visbiežāk niecīgu un muļķīgu iemeslu dēļ. Piemēram, tāpēc, ka vakariņas bija atdzisušas, tāpēc, ka televizors bija ieslēgts uz nepareizo kanālu, tāpēc, ka raudāja bērns. Patiesībā vardarbīgi vīrieši nevēlas kontrolēt savu vardarbīgo uzvedību. Pat, ja vīrietim ir iemesls būt dusmīgam, viņam tik un tā nav tiesību izpaust dusmas var-

KĀ RĪKOTIES, JA
ESAT PAKĻAUTA
VARDARBĪBAI ĢIMENĒ?

mācīgā formā. Sieviete nevar būt atbildīga par vīrieša varmācīgo uzvedību.

Mīts: Ja sieviete paliek kopā ar vīru vai draugu pēc tam, kad viņš viņu ir piekāvis - tā tad viņai patīk, ka viņu sit.

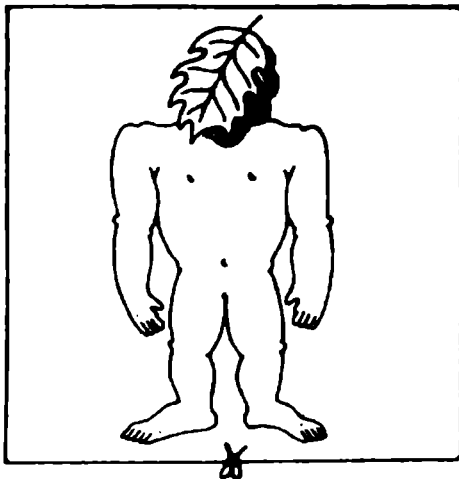
Realitāte: Tikt piekautam ir sāpīgi un nevienam tas nevar patīkt. Ir dažādi iemesli, kāpēc sievietes paliek kopā ar vardarbīgiem vīriešiem. Piemēram, tāpēc, ka viņas baidās no tālākas vardarbības, no draudiem, finansiālajām grūtībām pēc aiziešanas no vīra, vai arī viņas ir emocionāli pieķērušās saviem partneriem un tic, ka ģimenei jāpaliek vienotai. Daudzas sievietes tomēr izlemj pamest savu pāridarītāju. Daudzas sievietes arī pūlas meklēt palīdzību, tomēr nesāņem nepieciešamo atbalstu.

Bērni un vardarbība
ģimenē

Bērni, kas izauguši, redzot vardarbību mājās, sāk uztvert to kā normālu parādību, pieņemot, ka vardarbība ir normāls apkārtējo cilvēku kontrolēšanas veids. Lielākā daļa pieaugušo, kas labošanas iestādēs izcieš sodu par vardarbīgiem noziegumiem, ir uzauguši ģimenēs, kurās notikusi vardarbība. Statistika liecina, ka daudzās valstīs 70% vīriešu, kas pielieto vardarbību pret sievietēm paceļ roku pret saviem bērniem. Zēni, kuri bijuši liecinieki vardarbībai ģimenē, biežāk nežēlīgi izturas pret savām partnerēm nekā zēni, kuri uzauguši nevardarbīgās ģimenēs.

Kāpēc vīrieši
pielieto
vardarbību?

Vardarbību no savas pušes viņi pamato ar savaldības trūkumu. Sievietes šīs un attaisno, noveļot vainu

uz pašu sievieti, alkoholu, saviem vecākiem, darbu. Vīrieši reizēm jūtas atkarīgi no sievietēm, un tas izraisa vīrieti bailes par iespēju zaudēt sievieti. Viņi ir iemācījušies izpaust visas emocijas dusmu veidā. Bieži runā par atsvešinātību un vientuļību, bet tā ir pašu radīta. Viņi reti kad meklē palīdzību vai pārrunā personiskas problēmas ar citiem.

Mīti un fakti par
pašaizsardzību

Mīts: Ja sieviete turēsies pretī, tad pret viņu izturēsies nežēlīgāk. Tā viņa tikai vēl vairāk saniknos uzbrucēju.

Fakts: Sievietes, kuras nepretojas, lūdzas vai raud, daudz biežāk tiek pakļautas izvarošanai un piekaušanai. Pretēji tam, lai iežēlotos par savu upuri, uzbrucējs pret pasīvām sievietēm izjūt vēl lie-

lāku naidu. Sievietes pretošanās vislabāk liecinās, ka pret viņu tika pielietots spēks.

Mīts: Ja es nepievērsīšu viņam uzmanību, viņš mani liks mierā.

Fakts: Esi droša no paša sākuma, un viņš tevi drīzāk liks mierā. Bez tam, ja tu pati viņam nepateiksi, ka negribi ciest pāridarījumus, kā gan, lai viņš to uzzina un saprot.

Mīts: Visi vīrieši tik un tā ir spēcīgāki par sievietēm, tādēļ nav jēgas pretoties.

Fakts: Pētījumi liecina, ka kājas un gurni sievietēm ir daudz spēcīgāki nekā vīriešiem, tādēļ sievietes spēriens ir stiprāks. Vīrietis arī ir pārliecināts, ka var uzbrukt sievietei, jo viņa ir vājā-

ka un necināsies pretī. Šis uzskats ir sievietei izdevīgs, jo viņas paš aizsargāšanās viņam būs negaidīta.

Kur meklēt
palīdzību

Neatliekamā psiholoģiskā palīdzība tel. 393939

Valsts cilvēktiesību birojs tel. 7287210

Psiholoģiskās palīdzības centrs tel. 414623

Vardarbības sekas ir pārvarētas, ja

- sieviete pārtrauc vainot sevi par vardarbību un pāridarījumiem attiecībā;
- atzīst, ka viņai ir tiesības uz jūtām un domām, un ka tās pelnījušas pienācīgu uzmanību;
- var atļauties kļūties un apzināties, ka, lai tiktu mīlēta, viņai nav jābūt ideālai. ☺

*Materiālu sagatavoja
EDĪTE KALNIŅA*

KAIMIŅOS

VILŅAS UNIVERSITĀTĒ...

UNIVERSITĀTES
POLICIJA
STUDENTUS
BARGI NESODA

Intervija ar Viļņas universitātes policijas inspektoru *Grāzvidu Gudoni*.

Kādus pārkāpumus visbiežāk izdara studenti?

Pērn līdz 1. aprīlim ir fiksēti 108 administratīvie pārkāpumi, sastādīti 50 protokoli. Visbiežāk iznāk sodīt par sabiedriskās kārtības traucēšanu. Dažkārt studenti mēdz pajokot un bez vajadzības izsaukt policiju.

Kā tiek sodīti pārējie?

Pārkāpēji pirmoreiz saņem brīdinājumu. Otrreiz tiek uzlikts naudassods – 30-50 litu, lai studenti varētu to nomaksāt no savas stipendijas. Šogad ir mazāk piedzērušos studentu.

Kuras fakultātes studenti ir vistrokšņainākie?

Trokšņo visi gandrīz vienādi. Studenti ir studenti. Viņiem vajag izlādēties, taču visam ir savas robežas. Es visu labi saprotu un nekad tos ļoti stingri nesodu. Visbiežāk aprunājāmies manā kabinetā.

Vai bieži studenti paši izsauc policiju?

Jā, sevišķi meitenes. Viņas saprot, ka būs labāk, ja tiks lūgta policijas palīdzība. Gadās, ka studenti mūs izsauc tikai pēc diennakts, kad pierādījumus vairs nevar savākt. Es visās sapulcēs brīdinu, ka policija ir jāizsauc nekavējoties. Piemēram, kad Sauļetiķa kopmītnēm tuvajā mežā 1994.g. sākās laupīšanas, mēs atklājām 12 gadījumus no 14.

Cik izsaukumu parasti ir vienā dienā?

Parasti vienu reizi. Nedēļas nogalēs biežāk.

Ir dzirdēts, ka Sauļetiķa kopmītnēs dzīvo arī Policijas akadēmijas studenti un tie esot vistrokšņainākie?

Tie ir reti gadījumi. Nākamajiem policistiem par to ir lielas nepatīkšanas. Viņiem nav šajā ziņā nekādu atvieglojumu, mēs tos nododam Policijas akadēmijai, bet tur viņus izsvītro no studentu sarakstiem. Dažreiz pietiek pat ar vienu telefona zvanu.

Vai ir bijušas izvarošanas?

Nevaru apgalvot, ka tiešām nav bijušas. Parasti jau meitenes par to policiju neinformē. Vai nu viņām kauns, vai bail, vai ir citi apsvērumi. Pirms pusotra gada pēc iesnieguma saņemšanas mēs aizturējām izvarotāju grupu 10 personu sastāvā.

Kāds ir stāvoklis diskotēkās?

Dažāds. Bieži pārsteidzas to apsardze. Jaunietis iekarst. Viņu sasiņ, izmet aiz durvīm, bet tur jau gaida tas, kurš viņam novilks drēbes, atņems naudasmaku. Šīs diskotēkas man sagādā lielas rūpes. Citās vietās ir mierīgāk un drošāk, un studenti paši lieliski tiek galā.

Cik policistu dežūrē vienā maiņā, kāda ir viņu izglītība?

Nevaru nosaukt precīzu skaitli. Viņu pilnīgi pietiek. Lielākā daļa ir ar augstāko vai nepabeigtu augstāko izglītību. Tie darbam tika rūpīgi atlasīti. Ir arī piesaistīti Policijas akadēmijas studenti.

Vai ir bijušas sūdzības par jūsu amata brāļu darbu?

Pirms gada pret diviem darbiniekiem bija izvirzīta krimināllieta, taču vēlāk to atsauc. Viņi bija aizturējuši laikraksta "Lietuvos Aidas" žurnālistu – 5. kursa studentu. Students pasūdzējās, ka policisti viņu bija divas minūtes pie sienas spārdījuši. Bet prokurors saprata, kas no studenta būtu palicis pāri pēc divu minūšu apstrādes. Dažādi ir policisti, dažādi žurnālisti, arī valdībā ir dažādi cilvēki...

Ar studentiem mēs vienmēr atrodam kopēju valodu un šķiramies draudzīgi. ☺

PAULUS ČIŽINAUSKAS,
1. kursa žurnālists

... BET TOPOŠIE
POLICISTI
MĒDZ
PATROKŠNOT

Jau trešo gadu Policijas akadēmijas studenti mitinās Viļņas universitātes dažās kopmītnēs. Kādas šādas kopmītnes komandants stāsta par nepolicistu-saimnieku un policistu-irnieku attiecībām.

"Pirmo gadu pēc parcelša-

nās uz šejieni policisti kārtību nepārkāpa un dzīvoja mierīgi, kā pieklājas. Pagājušajā gadā sāka līt pudeļu lietus no kopmitnes 16. stāva. Kamēr "akadēmiki" dzīvoja citur, neviens uz durvīm un sienām neko neziņēja. Policisti labi zina – ja nav noķerts, tad nav zaglis. Vainīgie nekad neatzistas. Meitenes sūdzas, ka baidās braukt ar liftu. Tiek uzlauztas meiteņu istabu durvis, norautas metāliskās ķēdītes. Izpriecina laikā kompānijas mīļi padziedāt gaitenēs, pārējie nevar gulēt. Vienas pārbaudes laikā istabā atrasts ugunskurs. Vainīgie centās iestāstīt, kas viss sācies no elektriskās plītiņas. Pa logu mezdami degošas lupatas, viņi aizdedzināja apakšā esošo atkritumu kasti. Vienam kolēģim nozagta cepta vista. Policijas dienā gājām ievest kārtību. Tikko neizcēlās kaučiņš. Tika draudēts mani nosist. Pēc nedēļas atradu salauztas savas istabas durvis. Pēc divām nedēļām bija mēģinājums ielauzties manā istabā. Attiecības starp "akadēmikiem" un pārējiem studentiem ir ļoti saspīlētas. Protams, ne visi Policijas akadēmijas studenti ir slikti. Uzskaitītos notikumus pastrādāja tikai daži no topošajiem policistiem.

Pēc abu augstskolu vadības sapulces šķiet, ka stāvoklis sāk normalizēties. Pagaidām gan pirmā doma ir – jaunie policisti ļoti izceļas ar savu fizisko spēku un apgriezti proporcionāli ar prātu. Viņi aizmirst, ka tiek skoloti, lai uzturētu kārtību. Par to vajadzētu padomāt. ☺

LINAS PAŠKONIS,
1. kursa žurnālists

"MAN NAV
VĒLĒŠANĀS
STUDENTUS
BARGI SODĪT"

Saruna ar jauno Viļņas universitātes policijas inspektoru *Vaclovu Mušinski*

No 6. jūnija universitātes kārtību sāka sargāt 47 gadus vecais, 178 cm garais *dvīnis* – vecākais inspektors *Vaclovas Mušinskis*.

Laikraksta lasītājiem būtu interesanti uzzināt, kur jūs strādājāt agrāk?

Vairāk nekā 20 gadus esmu strādājis par inspektoru Viļņas pilsētas atskurbtuvē. No 6. jūnija esmu universitātē, kur no mainīju savu amata brāli *G.Gudoni* (sk. iep. tulkojumu – "Universitātes policija studentus bargi nesoda"), kuru atbrīvoja no amata par dienesta stāvokļa izmantošanu savtīgos nolūkos un citiem pārkāpumiem.

Kāda bija jūsu pirmā vasara jaunajā postenī?

Tā bija mierīga. Trīs mēnešu laikā tika aizturēti tikai 130 pārkāpēji. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu – divas reizes mazāk.

Kādi ir biežākie studentu pārkāpumi?

Sabiedriskās kārtības traucēšana, īpaši – naktīs. Gadās arī huligāniski izlēcieni. Arī piedzērušos aizturam.

Vai jūs esat nolēmis stingrāk sodīt pārkāpējus?

Man nav vēlēšanās studentus bargi sodīt. Gribu, lai nebūtu ko sodīt. Diemžēl pagaidām ir. Ar trokšņotājiem cenšos atrast kopīgu valodu. Viņi manā kabinetā ir ļoti saprotīgi. Piemēram, nesen bija tāds gadījums. Mums paziņoja, ka kopmītnē trokšņo. Ieradušies notikuma vietā, policisti tur atrada liksmojamies prāvu kompāniju. Ieraudzījuši policistus, viņi tūdaļ aplkusa uz izbijušies jautāja – kas tagad būs? Policisti atbild – varam jūs sodīt ar lielāku vai mazāku sodu. Lielākais – 100 litu un paziņot universitātei, bet mazākais sods – lai pēc 10 sekundēm te neviena nebūtu. Tādējādi ievēroju principu, ka vispirms ar pārkāpējiem ir jāmēģina vienoties pa labam, bet, ja kāds ir pelnījis lielāku sodu, viņš to saņems.

Vai esat nodomājis mainīt pastāvošo kārtību?

Jau daudz ko esmu izmainījis. Jau esmu atlaidis no darba trīs darbiniekus, seši no policistiem ir sodīti, četri aizgāja pēc pašu vēlēšanās, esmu nopietni pievērsies policistu ārējām izskatām.

LIANA BINKAUSKIENE

"Universitātes Vilniensis"
no lietuviešu valodas tulkojis *Rihards Plivēns*

**SLUDINĀJUMI
REKLĀMA
INFORMĀCIJA**

**JA JŪS VĒLATIES IEMĀCĪTIES
VADĪT VIEGLO AUTO UN
IEGŪT B KATEGORIJAS
AUTOVADĪTĀJA TIESĪBAS,**

apmeklējiet LU autovadītāju sagatavoša-
nas kursus K. Valdemāra ielā 69,
6.stāvā, telefons 274889.

Nodarbību sākums

10.02., 21.04., 15.09., 24.11. 1997. gadā.

Grupu komplektēšana notiek
30 dienas pirms mācību sākuma.

Mācību ilgums 2 mēneši. Nodarbības
notiek: praktiskā vadišana – dienā, teorija –
vakarā (no pl. 18.00).

PĀRSTEIGUMS!

Autovadītāju sagatavošanas kursi
Latvijas Universitātē darbojas jau no
1966. gada un pa šo laiku sagatavoti
4968 autovadītāji. Ir pienācis laiks
5000 un 5001 LU studentam vai darbi-
niekam, kas par godu šim faktam
braukšanas māku apgūs bez maksas.
Varbūt laimīgais būsiet tieši jūs?

TESTS

Vai tu esi kulturāls cilvēks?

Lai izliktos gudrāks, var runāt par lietām, par kurām tāpat nav
nekādas saprašanas. Bet sevi neapmānīsi. Šis angļu tests palīdzēs
tev vienatnē un klusībā noskaidrot, cik smaga (viegla?) ir tava in-
telektuālā bagāža. Pareizās atbildes testa beigās.

- 1. Pulenks ir:**
a) ungāru vīns, b) beļģu dzejnieks,
c) krievu balets, d) franču mūziķis,
e) šveiciešu romānists, f) neviens no
nosauktajiem.
- 2. Decibels ir mērvienība, ar kuru
mēra:**
a) siltumu, b) gaismu, c) skaņu,
d) elektrisko strāvu, e) naudas
vienības, f) neko no nosauktā.
- 3. Kazalss ir:**
a) pilsēta, b) vīns, c) filozofs, d) valst-
vīrs, e) mūziķis, f) neviens no no-
sauktajiem.
- 4. Formula E=mc² ir saistīta ar:**
a) Rezerfordu, b) Ņūtonu, c) Boilu,
d) Eizenšteinu, e) Žolio-Kirē, f) ne
ar vienu no nosauktajiem.
- 5. Kurā no nosauktajām pilsētām
atrodas Prado muzejs:**
a) Florencē, b) Madriē, c) Pizā, d)
Lisabonā, e) Riodežaneiro, f) nevien-
nā no nosauktajām.
- 6. Kurš no šiem zinātniekiem vis-
vairāk zina par hormoniem:**
a) fizikālis, b) astronoms, c) inženie-
ris, d) fiziologs, e) ģeologs f) neviens
no nosauktajiem.
- 7. Modiljani ir itāļu:**
a) dzēriens, b) pilsēta, c) māksli-
nieks, d) kinorežisors, e) dzejnieks,
f) neviens no nosauktajiem.
- 8. Jons ir:**
a) Grieķijas sastāvdaļa, b) sūnas da-
ļa, c) lādēta daļiņa, d) Homēra epo-
sa varonis, e) auga sastāvdaļa, f) ne-
kas no nosauktajiem.
- 9. Eizenšteins ir pazīstams:**
a) fiziologs, b) fiziķis, c) psihologs
d) kinorežisors, e) ķirurgs, f) neviens
no nosauktajiem.
- 10. Bovari kundze ir pazīstama no:**
a) romāna, b) lugas, c) operas, d) ba-
leta, e) tiesas prāvas.
- 11. Topoloģija pēta:**
a) zivis, b) vējus, c) slimības, d) klin-
tis, e) formas, f) vārdus.
- 12. Kādā mākslas nozarē ir daiļ-
darbs ar nosaukumu "No jaunās
pasaules":**
a) glezniecībā, b) prozā, c) baletā
d) mūzikā, e) dzejā, f) arhitektūrā.
- 13. Kas visvairāk zina par hromo-
somu uzbūvi?**
a) fiziķis, b) ģenētiķis, c) ķirurgs.
d) inženieris, e) fiziologs.
- 14. Viens no šiem vārdiem saistīts
ar pasauleslaveni statuju:**
a) Andrejs, b) Patriks, c) Dāvids,
d) Simsons, e) Pāvels, f) Enejs.
- 15. Maršels ir:**
a) pilsēta, b) vīns, c) zinātnieks,
d) filozofs, e) teologs, f) neviens no
nosauktajiem.
- 16. Vilsona kameru lieto:**
a) fotografējot, b) mākslinieka darb-
nīcā, c) naftas pārstrādes rūpnīcā,
d) elementārdaļiņu fizikā.

Atbildes:
10. a) 11. c) 12. c) 13. b) 14. c) 15. e) 16. d).
1. d) 2. c) 3. b) 4. d) 5. b) 6. d) 7. c) 8. c) 9. d).
Tulkojusi ANDA

KONKURSS

**KINO - 52 KONKURSS
BRĪVBILĒTE UZ KINO**

Sākot ar šo gadu *Universitātes Avīze* uzsāk sadarbību ar *Kino-52*. Mērķis ir uzziņāt studentu galvenās vēlmes, apmeklējot Rīgas kinoteātrus. Izzināt galvenos prieksnoteikumus, kas nosaka filmu izvēli. Ja šajā numurā jūs varat atrast aptaujas lapu, kuru aizpildot un nododot *Kino-52* kasē jūs piedalāties loterijā, kurā 20 laimīgie pēc izlozes saņems balvu brīvbilētu un plakātu veidā. Īpaši nav jāskumst arī tiem kam nav paveicies loterijā, jo apmeklējot *Kino-52* ar šo aizpildīto aptaujas anketu jūs varēsiet skatīt filmu ar 50% atlaidi. Savukārt *Universitātes Avīze* rīkos konkursu, kas būs tieši saistīts ar *Kino-52* kinorepertuāru, jo jautājumi būs par un ap filmām, kas tiks demonstrētas minētajā kinoteātrī. Šā konkursa pieci uzvarētāji saņems brīvbilēti 2 personām uz *Kino - 52*, kā arī plakātus. Atbildes uz jautājumiem gaidām nosūtītas vai atnestas uz Raiņa bulv. 19, 136. telpu.

Pirmā konkursa jautājumi būs saistībā ar angļu režisora Maikla Vinterbotoma filmu *Džūda*, kuru no 24. janvāra demonstrēs *Kino-52*.

1. Nosaukt galvenās sieviešu lomas atveidotāju un vienu filmu, kurā viņa agrāk ir piedalījusies?
2. Kā sauc filmas galvenā varoņa - akmeņkaļa *Džūda* Folijs lielo mīlestību?

**KRUSTVĀRDU MĪKLU MINĒTĀJU
KONKURSS BEIDZIES**

Nepārspēti palika **ARVIS BIRKMANIS** un **GINĻS PLIVNA** no Fizikas un matemātikas fakultātes. Pārsteiguma balvu pelnījusi **INESE KAUKĒ** no vadībnieku 3.kursa. Viņai pietrūka pavisam nedaudz. Visus mīļi gaidīsim redakcijā, vislabāk – pēc brīvdienām pirmajā studiju dienā.
Uz redzēšanos!

LU profesori!

Lūdzu jūs piedalīties Latvijas Augstskolu profesoru asociācijas (LAPA) pārskatu un vēlēšanu sapulcē 30.janvārī pl.13.30 LU Lielajā aulā. Novēlu jums sekmīgu un veiksmīgu 1997. gadu!

LAPA prezidents, prof. JURIS KRŪMIŅŠ

Stipendiju konkurss studentiem un maģistrantiem

Latvijas Izglītības fonda mērķprogramma izglītībai, zinātnei un kultūrai izsludina stipendiju konkursu studentiem un maģistrantiem: *datorzinātnēs un informātikā, pedagogijā (maģistrantiem), farmācijas ķīmijā un bioloģiski aktīvu vielu sintēzē.*

Pieteikumus obligāti jāpievieno fakultātes, kurā mācās stipendijas pretendents, apstiprināts noraksts no atzīmju grāmatiņas par visiem mācību semestriem ar aprēķinātu vidējo atzīmi kā arī raksturojums no dekanāta vai profilējošās katedras un/vai raksturojums no zinātniskā darba vadītāja.

Pieteikuma dokumenti veicināšanas stipendijām iesniedzam divos eksemplāros valsts valodā.

Pieteikumus pieņemt līdz 12. februārim, Skanstes ielā 13. Sīkāku informāciju jūs varat iegūt savā fakultātē.
Pilnu nolikumu SWH IZK mērķprogrammas birojā Rīgā, Skanstes ielā 13, 4. stāvs, tālruni: 379179, 379042, 362500, katru dienu no 10 - 16, jābrauc ar trolejbusu Nr. 3, (pietura Ierēdņu) IZK mērķprogrammas birojs.

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRĪNKMANE
Tekstus rediģē: GINTA LUKŠEVICA
Datorsalikumu veido: JĀNIS ZUTERS un
NORMUNDS FEIERBERGS
Numurā izmantoti ANDAS LASES zīmējumi
Komerccjautājumus kārtro ALDIS ZELMENIS

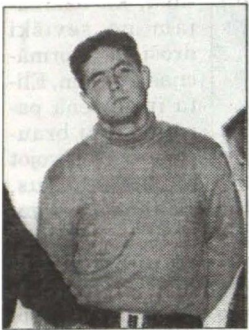
Adrese: Raiņa bulv.19, 136.telpa, Rīga,
LV-1586
Tālrunis un fakss: 7822944
Reģistrācijas apliecības Nr.535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

studentu padomes lapa

KLING, KLANG ESAM KLĀT!

Februāris ir ne tikai karnevālu mēnesis, tas ir mēnesis, kad Universitātē darbu sāks jaunā Studentu padome. Divdesmit pieci studenti no dažādām fakultātēm sanāks kopā, lai kopīgi risinātu studentu lietas. Kādi viņi būs? **Energiski, darboties gribīgi, neatlaidīgi? Slinki, skumīgi, pasīvi? Trakulīgi, pārgalvīgi, veiksmīgi? Ļāvām jaunās padomes darbiņiem iepazīstināt ar sevi avīzes lasītājus.**

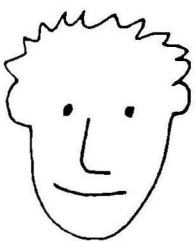
Jānis Ancāns

Dzīvē stabils, kājas izmērs 46: patik apavi ar dzelzs purngalu, vistuvākie ir KNZ (ar tiem arī sirsnīgi draudzējās, it īpaši ar D. Ustupu).

Tā kā pārtraukšu darboties SP, nespēju novēlēt neko skaļu. Man jau vispār patīk domāt pie sevis un nodarboties ar sevi (nav gan īsti laika). Agrāk nodarbojos ar sportu. Galvenais - laba veselība. To arī novēlu visiem.

P S. Vēlos dibināt Banderasa (aktieris, dziedātājs) fanu klubu. Visi interesenti var pieteikties SP Kulturas un atpūtas komisijā.

pasportrets

Māris Zai- miņš

Rīga, 20. 08.
74.

Labi noaudzis (100 - 90 - 90), nosvērta rakstura jauneklis.

Pēdējā laikā mainījies politisko izkārti.

Daži sabiedrībai derīgi hobiji.

Brīvā laikā studē bioloģiju.
Patīk atrakcijas un slivovica.
Klausās PIXIES.

Ritvars Eglājs

Garums 1,82m, masa. ap 70 kg, tautība. latvietis. Dzimis Vivitas vārdadienā, bet paša vārdadienā dzimusi Sarmīte.

Skolas gadi vadīti starp tagadējo ASV un Francijas vēstniecību. Nekad nav šaubījies, ka jāstūde ģeogrāfos.

Aktivists no bērna kājas. *Nacionālās apvienības* Tēvs un Skolotājs.

Nav sievas, bet būs. Nav bērnu, bet būs. Kas tad ir? Latvieši, Studentu Padome un gaišzīlais draugs Dators.

Ingars Liepiņš

Studē Vadības un ekonomikas fakultātes 2. kursā.

Tagad esot daudz brīva laika, var atļauties iesaistīties dažādās organizācijās studentu brālībā "Fraternitas Rusticanus" Zemnieku Savienības Jaunatnes

organizācijā. Darbojoties fakultātes studentu pašpārvaldē un Domē. Uzskata, ka pasniedzēji vēl nav pieraduši pie demokrātijas. Ingaram patīk, ka no viņa viedokļa var kaut kas mainīties. Nekad neesot bijis biedrs, tāds arī nebūšot - tāda esot viņa pārliecība. Ieinteresēts piedalīties pasākumos.

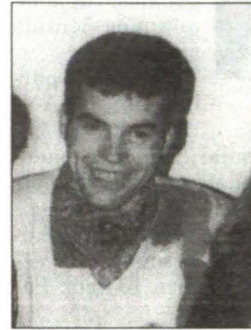
Savus brīvā laika hobijus neizpauž. Sēr-kociņu kārbu uzlimes nekolekcionē. Ļoti patīk kulināriskas izvirtības. Dažreiz pats saorganizējot, bet labāk, ja citi. Garšojot viss, kas kaitīgs veselībai. Šnabi nedzerot. Nosalušu studentu sasildītu ar šampānieti.

Jaunajā Studentu padomē labprāt darbotos Finansu komisijā.

Moto: "Censties iepazīties ar cilvēkiem, veidot savu paziņu loku!"

Gunvaldis Skrastiņš

Reizēm kaprīzs, bet prot pielāgoties apkārtējiem. Vislabāk garšo "Staburadzes" tortes, īpaši "Kapriže" Uzskata, ka pareizi dienas vada tas, kam paskatoties atpakaļ nav jānožēlo. Svarīgi laiku pa laikam sev pašam atgādināt, ka nekas nav tik svarīgs kā šķiet no sākuma. Nosalu-

Tic horoskopiem.
Moto - steigies lēnām!

Sarmīte Narņicka

šu studentu Gunvaldis sasildītu ar siltu tēju. Paziņas viņu raksturo kā smaidošu un grūti prognozējamu cilvēku. Apbraukājis puseiropas, bet vislabāk atmiņā palikusi Norvēģija. Pašlaik gata-vojas ekspedīcijai uz Hibīniem.

Acu tonis: no zaļgana līdz pelēkam.

Nosalušu studentu sasildītu ar karstvinu vai groku. Pašai mīļākais ēdiens ir saldējums.

Daļēji tic horoskopiem, uzskata, ka visos horoskopos kaut kas ir, bet ja lasa visu pēc kārtas, tad katrā aprakstīnā var atrast kaut ko par sevi.

Sarmīte vienīgā bijusi vietā, kur vēl neviens nav bijis, tādēļ nevar pateikt, kā sauc šo vietu, jo pati nevēlas tai dod nosaukumu.

Dzīvi vada pēc moto - nesaslapināt kājas divas reizes vienā un tajā pašā peļķē.

Sandra Siņicina

Dzīvi dzīvo uz priekšu neatskaitāmajiem. Sandrai ir mainīga acu krāsa no brūnas līdz zaļai.

Garšo ceptas siermaizītes. Mīļākā krāsa melna. Nosalušu studentu sasildītu ar karstu tēju bez īpašām piedevām. Daļēji tic ho-

roskopiem, bet, izmantojot to, ka Sandra dzimusi starp Svaru un Jaunavas zīmēm, izvēlas to, kurai sola labāku nākotni.

Didzis Ustups

1975. 01. 06. - Sarkanā Valmiera.

KNZ loceklis, dažreiz arī galva. Partijas iesauka - Dzintars. Inteliģents. Skaists, pievilcīgs, gudrs, čakls. Pēc dabas kautrīgs. Nemil bārstities ar vārdiem. Viņa vie-

tā runā darbi. Piekopj veselīgu dzīvesveidu.

Hobiji - sievas meklēšana, elektrisko zvanu kolekcionēšana, vecu avižu sasmalcināšana lielākos gabalos, rupja la māšanās vientuļā apvidū.

Politiskā pārlicība: SKAN-

DĀLISTS.

Novēlējums jaunajai Studentu padomei: "Es novēlu jaunajiem locekļiem ātrāk izprast PATIESĀS vērtības!"

Tehniskie parametri. Augums 1, 78m. Svārs 109 kg. Krūšu apkārtmērs 112. Vēdera apkārtmērs 137. Gurni 104 cm. Pēdas izmērs 43.

Mīļākais laika pavadīšanas veids: LABS SKOTU VISKIJS AR LABU MŪZIKU (King Crimson)!

P. S. Tās trīs potenciālās sievas, kuras uzrakstīja man ANONĪMAS vēstulītes, varētu atklāt sevi. Būšu gandarīts! Didiis.

Pēteris Evarts - Bunders

(Male)

1973. 19. 05. LU Bioloģijas fakultātes maģistratūras II kursa eksemplārs.

Latgalietis, pārliecināts D-pilists.

Dabiskās izlases upuris. Stipri cietis. Partijas kļīčka: Skudru-lācis.

Īstās partijas biedrs no dibināšanas brīža.

Politiskā pārlicība: ir.

Novēlējums: "Jaunu laimīgo gadu! Biedri! Ir pienācis laiks atsijāt graudu no nezāļu sēklām! Mēs uzvarēsim (Ticamība 98, 4%)."

Daži vārdi par sevi. Par sevi runāt nemil. Izaudzis un saglabājies apmierinoši. Izglītība un zarnu trakta darbība normāla. Iekšējās sekretācijas dziedzeris strādā normāli. Redze laba.

Nemil pareizos nolaizītos.

Paldies par uzmanību.

Ilze Straume

Esmu šaumiģi jocīga meitene, esmu klusa, bet neviens tam netic. Studēju fizmatos un ceru tos šogad pabeigt. Nosalušu studentu cienātu ar jasmīnu tēju bez cukura.

Nemīlu fotografēties, bet pa-

tik fotogrāfijas. Nepatik nekonekventi cilvēki. Patik likt eksāmenus, jo tas ir vienīgais veids kā kaut ko iemācīties.

Gints Āboltniņš

Acu krāsa pirms četriem gadiem vēl bija zila. Nosalušu studentu glābtu ar sekojošu tēju - liepziēdi, asinszāle, vīgriezis, pelašķi un raspodīni, 50 g viskija "Grants" un 3 kuņģa pilieni. Tic horoskopiem, nopietnu astrologu sastādītiem horoskopiem. Pats ir Strēlnieks. Mīļākā nodarbe - sauļoties. Vienreiz dzīvē bijis solārijā - tā bijusi dzimšanas dienas dāvana no draudzenes. Mīļākie ēdieni - cepsti kartupeļi un mamas gatavotās peldošās salas un zefira torte ("Mēli var norīt," tā Gints). Pats māc "kruti" uzcept olas un kartupeļus. Ir bijis Parīzē sarakano lampu kvartālā, Varakļānos, Eiropā līdz Itālijai un Azerbaidžānā pie viesnīcas komandantstundā braucis ar tanku.

Moto jaunajai Studentu padomei: "Visi par vienu, viens par visiem jeb Studentu padome par studentiem un studenti par Studentu padomi!"

Aigars Nords

20 gadi, neprecējies, bet ir draudzene. Garšo viskas. Nosalušu studentu sasildītu ar karstu tēju vai turku kafiju (ieber biezumus un pielej ūdeni), jo pašam sķīstošā negaršo. Spēlē saksofonu. Patik džezs. Mīļākā krāsa - sarkanā. Honetis. SP nodar-

roskopos izlasa, bet tiem botos studentu darba birojā, izdotu informatīvo bukletu par kredītkaršiem un kredītkaršu terminālu ieviešanu. Novēl jaunajai SP, lai izveidotos labs kolektīvs un sastrādātos.

Inga Samoviēa

Acu krāsa brūngan-

zaļi pelēka. Nosalušu studentu sasildītu ar karstvinu māla krūzītē, teiktu: "Pats vainīgs!" Patik tusiņi ar draugiem, īstenībā tas ir dzīves veids. Visa dzīve ir kā viens liels hobijs. Mīļākais ēdiens - krabju salātiņi ar risiem. Nav vēl daudz vietās Latvijā būts, nav vēl pāris kalni izslēpoti, Alpos nav vēl būts. Mīl dzeltenu krāsu, tā saistās ar kaut ko gaišu, mīkstu, pūkainu. Moto - tā turēt! Pēc horoskopa ir vērsis. Šis gads iesācies labi, jo sagaidījusi to Gaiziņā. Ik katrs gads, kas sagaidīts Gaiziņā ir labs. Pati sev lielus spārus neizvirza, lai nebūtu jāviļas, ja tie nepiepildas. Uzskata, ka nevēlētos dzīvot kādā sarkanā pasakā, jio dzīve jau tagad šķiet kā reāla pasaka: "Es nekad nezīnu, kas būs rīt. Lai kaut ko dzīvē sasniegtu, galvenais ir pašai to vēlēties un ticēt sev.

Elita Baklāne

Elita nosalušu studentu sasildītu ar remdenu karstvinu. Ir laimīga, ja var izsargāties no ēšanas, taču, kā uzzinājām no sevišķi drošiem informācijas avotiem, Elita ir galvenā pavāre laivu braucienos. Gatavojot īpašus ēdienus,

ko sauc par "ķopķēziem". Jau pusotru gadu brauc ar auto un beidzot ir atklājusi, kur ir motors, akumulators un sveces. Pati labprāt brauktu automašīnā, kad cits pie stūres un dzertu. Dejo tautas dejas. Eiropā būts dienvidos līdz Itālijai, ziemeļos līdz Zviedrijai un austrumos līdz Maskavai. Ārzemju braucienos iekuļas vislielākajās nepatīkšanās. Brauc, lai atļautos tādas lietas kā nokļīšana, pazušana, nolaupīšana. Uzskata, ka labākā aizsardzība - uzbrukums.

Moto jaunajai Studentu padomei: "Strādājot un darot citiem, iegūt sev."

Par pārējiem SP darboņiem nākamajā "UA" pielikumā

Konkurss!

Student, saausies!

KOSMOSA NOSLEHPUMU ZINAHTAĻJS

izsludina konkursu ar ekselektu balvu! Atbildi pareizi uz šiem jautājumiem, turklāt vēl pirmais, un balva būs tava!

1. Kurš izdomāja KOSMOSA NOSLEHPUMU ZINAHTAĻJS nosaukumu?
2. Kuru fakultāšu studenti ir kandidējuši KNZ sarakstā (gan tagad, gan iepriekš)?
3. Kurā fakultātē visbiežāk LUSP vēlēšanās (pērnajā decembrī) balsoja par KNZ?

Adrese : Rīga, LV - 1007 Buļļu 5-116. KNZ ģenarālmitnē
Didzim Ustupam.